Ч. 261 (11.222). Львів, середа 23. листопада 1927. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ґенеральний наступ.

Львів, 21. листопада 1927.

Скоро тільки виринула думка виборчого бльоку непольських народів, у польській пресі появилися погрозливі і репресійні натяки. Всевладні „санатори" всіх відтінків почали потрясати пястуками в бік усіх непольських народів взагалі і кожного зокрема. Ховаючись за спину диктаторського уряду, повели вони політику залякування, мовляв, уряд не пустить тієї справи плазом, а витягне далекойдучі консеквенції. Дивним дивом серед тієї підроблюваної й підсичуваної атмосфери погроз відбувається напад на пос. Ґрабавма і то саме напередодні першої інформаційної конференції представників непольських народів.

А підчас конференції пристрастні „санатори" просто виходять зі себе. З примітивною відвагою „дітей щастя", яких обставини — без ніяких зусиль з їх боку — винесли на поверхню життя, ці „пустунчики", навіть не зберігаючи признак політичної пристойности, з міною і зухвальством провінціонального команданта поліції конструують ґенеральне обвинувачення і над головами всіх „меншостей" вимахують мачуґою репресій. В „санаційній" і навіть урядовій пресі знявся формальний барабанний вогонь, що попереджує ґенеральний наступ.

Погрозливий обстріл розпочала варшавська „Епока" (орган Партії Праці, а тимсамим і віцепрем. Бартеля). На саму згадку про „шіснацятку" цей, звичайно бездушний, орган виходить з рівноваги, бо та „шіснацятка", що обєднала була в 1922 р. виключно підчас виборчого акту всі „меншости" (за винятком галицьких українців і литовців), „в кожному полякові, без ріжниці переконань, викликує однакове почування: почування обурення і ненависти".

І коли тепер виринула думка про можливість спільного виборчого виступу всіх непольських народів, те обурення і ненависть вибухли брудною полуміню невгомонної пристрасти.

„Бо „шіснацятка" відома з попередніх соймових виборів, не є звичайним соймовим бльоком, що повстав на ґрунті потреб господарських, культурних чи політичних, але була заговором проти держави, інспірованим і підсичуваним зовні. Польський нарід тяжкою неволею заплатив за переочення в XVIII. ст. небезпек такої посередньої інтервенції чужих держав у внутрішні відносини річипосполитої. Допущення до нової ролі „шіснацятки" із заміною віроісповідного чинника на національний, було би непрощенною легкодушністю. Тому польське громадянство є і мусить бути на тій точці чуйне, дразливе і навіть підозріливе... В таких умовах і по дотеперішніх досвідах відносно „шіснацятки" не можна інакше трактувати, як нового наступу на польську державу всіх національних меншостей. Тому державна влада мусітиме витягнути з цього консеквенції у відношенні до всіх учасників того союзу. В першу чергу відповідальність за те впаде на жидів, як на найбільш і політично зорганізований елемент, який є добре матеріяльно ситуований і від якого більше мається право вимагати".

На ту саму тему, з неменшою пристрастю, пише „радикальний" редактор „Глос-у Правди" Стпічинський. І його тривожить відновлення „шіснацятки".

„Мав би то бути виборчий союз жидів, українців, білорусів і німців, звязаний гаслом: якнайбільше мандатів. Під політичним оглядом мав би то бути конкубінат славянських меншостей, що в суцільній масі заселюють східні землі річипосполитої, а серед яких бурлують у відношенні до держави відосередні напрямки, та розсіяних майже на всій території річипосполитої жидів, яких життєва ситуація тісно вяже з доосередними тенденціями. Суспільно був би то противний природі союз визнавців III. Інтернаціоналу(?!) з елементами наскрізь реакційними, або поступовими, однак далекими від переступлення програми еволюціонізму суспільних процесів. Словом: був то твір у рівній мірі відразливий для польської лівиці, як і правиці, що *в цілому польському громадянстві збуджує почуття глибокої відрази*".

Радикальні направяки є того погляду, що „санаційний" уряд багато зробив для „нац. меншостей", що він на фронті заспокоювання потреб непольських народів доказав чудес і то так далеко, що „не може вже бути мови про спільні інтереси жидів, українців і білорусів".

„Політика потравневого уряду пішла по лінії засипування якогось дивоглядного поділу горожан річипосполитої на „більшость" і „меншости". Потреби чужоплемінних горожан потрактовано з чисто річевої точки погляду, в рямках вказівок березневої конституції. Усунено цілу низку кривд, чи то в шкільній ділянці, чи в обсягу господарських потреб... Зайвим було би доказувати, що відродження в тому моменті „шіснацятки" мусить негайно анівечити все це надбання. В наслідок того нонсенсу був би поворот до голосу в громадянстві ендецьких погромників. Уряд і всі демократичні партії — зі соціялістами включно — на довго втратили би основи до своєї політики порозуміння і згідного співжиття, заглушеної гамором боротьби між націоналізмами, над якою дириґентуру обняли би радо емісарії III. Інтернаціоналу, найбільші приятелі народів, що бажають визволитися з волі, щоби впасти в їх неволю, з якої вже не вільно визволятися".

Як „der dritte im Bunde" виступає „Дзєннік Львовскі", який повторює — менше або більше вдатно — арґументи своїх варшавських учителів і погрожує „консеквенціями".

„У відношенні до тих політиків і їх безпосередніх прихильників, які підтримують плянований заговір проти польської держави, які на витягнену з доброї, непримушеної волі руку відповідять рукавицею, киненою в обличча режимові маршалка, — виповімо безоглядну боротьбу на всіх ділянках, а також у рямках їх власної національности. А ми програвати не привикли".

Вкінці як куріоз годиться підкреслити, що в тій справі по лінії, зазначеній пристрастною „санацією", забирає голос і „Ґазета Львовска", орґан, що носить виразну урядову стампілю. Правда, немає тут таких яскравих погроз, однак усе таки глибоко тривожить цей орґан думка про виборчий бльок непольських народів з огляду... на політику держави у відношенні до кожної „меншости" зокрема. Урядовий орґан потішається тим, що „примара" бльоку розвіється, що це тільки „страхи на ляхи".

Отже про що йде справа, в чому суть річи?

Польський уряд будує свою силу і довговічність при евентуальному збереженні парляментарного устрою сучасної польської держави на розбитті, на розвалі поодиноких національних груп і партій. Тільки розвал зберігає уряд перед неминучим відступленням від керми державним кораблем. Тому від довшого часу чинники, причеплені до урядової клямки ведуть розкладову роботу серед партій. Всюди, де тільки це можливе, потворено відповідні „ячейки". Ту саму тактику приноровлено і до непольських народів, розвязуючи найсильніші партії (як „Білоруську Громаду"), або насаджуючи наємників у лоні поодиноких народів. А взагалі до непольських народів приноровлено методу всіх імперіялістів: „divide et impera!" Спеціяльно у відношенні до українців теперішні чинники повели ту саму акцію, яку вів безсмертний Ст. Ґрабський на спілку з Вітосом, тільки — треба то признати! — без надто яскравих провокацій. По суті все остало по давньому.

Ясно, що коли тепер зявляються познаки про можливість бльоку непольських народів, то „обурення і ненависть" мусіли вибухнути зі здвоєною силою, бо порозуміння непольських народів підтинає політику „divide et impera". Можемо навіть зрозуміти невгомонну злість „санаторів". Бо й справді, до чого воно йде? У Женеві п. Сухенек розбив конгрес европейських нац. меншостей, а тут, таки у нутрі польської держави, відживає порозуміння народів. Є це страшна стоголова гидра, з якою слід повести безоглядну боротьбу, не рахуючись з постановами конституції, ні з законністю, ні навіть з приличністю.

І тому знявся такий великий галас, такий страшний крик. І тому розвезені при урядовому кориті „санатори" кидаються як опарені, підтягаючи звичайний виборчий бльок аж під поняття атаки на польську державу. Очевидно, вони хотілиб, щоби в будучому соймі непольські народи мали якнайменше представництво, бо тільки тоді приишкла би, як не уступила — на їх думку — гострота національного питання. З тією метою спрепаровано й „найдемократичнішу" виборчу ординацію. Сучасна Польща має до 45 проц. непольського населення. Отже по справедливости всім „меншостям" належалось би до 190 мандатів. Тимчасом на основі обовязуючої виборчої ординації, при істнуючій виборчій ґеометрії, всі непольські народи в одному бльоку можуть здобути найбільше 100 мандатів. А колиб кожна національність йшла окремо, а тимбільше колиб поодинокі національні і соціяльні партії в лоні кожної нації виступили окремо, то представництво непольських народів не переступилоб 60 мандатів. Особливо великі втрати понесли би розсіяні народи: жиди в першу чергу, а опісля німці. Помітні втрати малиб й українці, особливо на периферіях своєї національної території. А „санація" лагодиться жирувати якраз на цьому розпорошенні, бо тільки тоді вона може рахувати на сякий-такий успіх.

Без сумніву справа виборчого бльоку всіх непольських народів не є легкою. Багато арґументів промовляє за участю в бльоку, але є й арґументи проти нього. Є річею наших компетентних чинників розглянути всі дані „за" і „проти", без огляду на те, чи це кому подобається, чи ні. Є це наша внутрішня справа. Бльок непольських народів, без огляду на те, чого дошукуються в ньому „санаційні" ясновидці, був би таким самим виборчим бльоком, як кожний інший. Він вповні відповідав би всім законним вимогам і самій провідній думці виборчої ординації.

На першому пляні у нас справа українського національного бльоку. А що торкається виборчого бльоку непольських народів, то тут єдино рішаючим буде наш національний інтерес. І ніщо більше! А без огляду на таке чи інше рішення наших відповідальних політичних чинників, мусимо протиставитися „санаційній" тактиці погроз і заповіданих репресій та зі свого боку витягнути з цеї нечуваної поведінки відповідні консеквенції. Бо єднатися з тими чи іншими чинниками — при збереженні законної основи — є добрим правом кожного народу, який веде політику по лінії своїх власних інтересів, не піддаючись під інсинуовану „санаторами" дириґентуру III. Інтернаціоналу, але так само не піддаючись і під батуту „санаторів". Бо є це щонайменше смішна, просто гумористична претенсіональність.

Французько-югославянський договір

Югославія була останніми часами політично і дипльоматично ізольованою країною на Балкані, що мало дуже відемний вплив навіть на її внутрішні правно-державні відносини. Вправді вона ратувалася як могла перед тією ізоляцією, але це їй не дуже то вдавалося з уваги на дуже спірні інтереси велико-держав на Балкані. Югославія належала від початку до малої антанти, політичним завданням якої було береження сеповерсайського „статус кво" в середущій Европі, точніше над Дунаєм, але мала антанта останніми часами не давала ніяких помітніших познак живучости та політичної активности. Недавніж виступи льорда Ротерміра проти Чехословаччини та в справі ревізії її границь з Мадярщиною були наглядним доказом того, що політична опінія деяких дипльоматів формується проти провідної ідеї малої антанти. В далеко гіршому положенні від Чехословаччини під численними оглядами була Югославія.

Для Югославії важними були не тільки справи її границь з Мадярщиною та Австрією, але далеко важнішими були її граничні болі зі своїми балканськими сусідами, зокремаж з Італією.

Коли інші середньо-европейські держави, що повстали в наслідку великої війни, мали ґарантовані свої границі не тільки повоєнними мировими договорами і Лігою Націй, але й окремими договорами бодай з одною з великодержав т. зв. побідниць, то Югославія цего не мала. Не мала вона такого договору і з Францією, дарма, що Чехословаччина, наприклад, має такий договір від 1924 р., Польща від 1921 р., а Румунія від 1926 р. Нато місць положення її комплікувалося наслідком недавнього італійсько-мадярського договору, а далі наслідком відомої тіранської умови між Італією та Альбанією. Через два останні італійські договори дійшли були недавно італійсько-югославянські відносини до найвищого напруження. Італійські фашисти вже побренькували навіть шабельками та були не від того, щоби з Югославією повоювати, дарма, що ще 27. січня 1924 р. Муссоліні підписав був в Римі пакт приязни в імени Італії з представником Югославії тодішним міністром закорд. справ Нінчічом.

Югославія підготовляла договір із Францією в справі „статус кво" згідно з повоєнними мировими трактатами вже від чотирьох літ. Одначе не могла його сфіналізувати з уваги на вгорі наведені свої взаємини з Італією. По підписанні пакту приязни з Італією 1924 р. Муссоліні не бажав собі такого договору Югославії з Францією, а по зломанні цего пакту Італією договором в Тірані та італьо-мадярською умовою отягалася від підписання договору з Югославією Франція, щоби не дразнити Італії, з якою вона остає перманентно у напружених взаєминах. Останніми часами Франція зважилася лишити без уваги сподіване невдоволення Італії французько-югославянським договором та рішилася його підписати. Це й сталося 10. листопада ц. р. в Парижі. Договір підписали Бріян і Воя Марінковіч.

Підписання цього договору викликало, як і можна було сподіватися, велике невдоволення в Італії, дарма, що сам договір нічого протиіталійського в собі не має. Навпаки, до договору може, по словам Бріяна, кожної хвилі прилучитися й Італія. Французька преса теж не вся приняла підписання цього договору прихильно. Ліва преса твердить, що є він випливом „воєнничої" дипльоматії та що причиниться до заогнення й без того напружених відносин Франції з Італією. З упередженням ставиться до договору й англійська консервативна преса. Натомісць вся югославянська прилюдна опінія витає цей договір та вважає його поважним успіхом нинішнього уряду в закордонній політиці. З підписанням цього договору Югославія почуває себе далеко сильніше на Балкані, особливо з уваги на неперебірчиву в засобах італійську політику ізоляції Югославії.

За океаном.

IV. Конгрес Обєднання Українських Організацій в Америці.

В Українськім Народнім Домі при Норт Френклин Стр. у Філядельфії відбувся 26. ц. м. IV. Конгрес Обєднання Українських Організацій в Америці. Ще до 9. год. стали сходитися делегати. Точно в 10. годині о. Володимир **Сполітакевич**, президент Обєднання, відкрив Конгрес короткою промовою, в якій підчеркнув як небувалий в Америці факт, що того роду національна українська організація святкує вже пятий рік свого істнування. На предсідателя вибрано гр. Ом. **Ревюка**, на секретарів гр. Петра **Ковальчика** й о. Івана **Гундяка**. До верифікаційної комісії вибрано: гр. М. Близнака, Гр. Шабатуру і Гр. Пипюка; до пресової: гр. М. Дармограя, Т. Грицея й А. Цурковського; до резолюційної: гр. д-ра В. Клодницького, П. Сокальчука, Йосифа Букату й В. Кедровського; до комісії зажалень: гр. Притуляка, о. Улицького й о. Іванишина.

В імени уступаючого уряду склали звіт: о. **Сполітакевич**, предсідатель; Т. **Грицей**, касієр та д-р **Мишуга**, секретар. Опісля о. Левицький в імени контрольної комісії поставив внесення на заяву довіря уступаючому урядові. Конгрес по докладній дискусії над звітом ухвалив внесення одноголосно.

З черги д-р **Мишуга** в імени уступаючого уряду предложив проект реорганізації Обєднання: Обєднання має опиратися не на централльні організації, але на місцеві; місцеві товариства, що приступили до Обєднання, можуть організувати місцеві Обєднання.

Обєднання побільшило далі свої агенди в цей спосіб, що отворило окремі комісії для Рідної Школи в Америці, для агенд горожан українського роду та для Січової Організації. На ті теми були виголошені спеціяльні реферати і кожний реферат викликав оживлену дискусію.

Довшу дискусію викликала справа дому Українського Комітету в Ню Йорку. Ріжні делегати підчеркували, що українське громадянство по цілій Америці **не забуває** цеї справи. Бесідники заявили отверто, що невиконання волі жертводавців на „Український День" треба пятнувати публично як скандал. По довгій дискусії вибрано спеціяльний комітет з 7 членів, зложений з людей, які колись давали жертви на „Український День" на руки Українського Комітету, та припоручили цьому Комітетові зробити все можливе, щоб була виконана воля тих людей, що складали жертви на „Український День" у 1916 році. До комітету ввійшли: Шабатура, Грицей, Сокальчук, о. Улицький, Ядловський, Слободян і Борисевич.

Спеціяльні реферати до питання автократії і демократії виготовили гр.: д-р Клодницький і ред. Ревюк.

До нового Виконавчого Комітету Обєднання ввійшли: Омелян Ревюк, д-р Лука Мишуга, Теодор Грицей, Іван Борисевич, Семен Ядловський, Володимир Кедровський, Петро Сокальчук, Григорій Пипюк, Микола Воробець, о. Андрій Іванишин, о. В. Сполітакевич, о. Л. Левицький, о. Волод. Каськів, Осип Стеткевич, д-р Володимир Клодницький, Григорій Шабатура, Теодор Чемериз, Василь Титанич, Михайло Дармограй і Микола Давискиба. Виконавчий Комітет виділив із себе Екзекутиву, в склад котрої увійшли: **Ревюк**, предсідатель, **Борисевич і Шабатура** — заступники предсідателя, д-р **Мишуга** — секретар рекордовий, д-р **Клодницький** — фінансовий, **Грицей** — касієр, о. **Левицький, Дармограй** і о. **Іванишин** — контрольори.

Для справ Рідної Школи в Америці вибрано громадян: Стеткевича, Ковальчика, Білоруського, Т. Каськова й Кедровського. Для справ Ліґи горожан і ветеранів: Грицея, Дармограя, Пипюка, Сокальчука й Борисевича. Для справ Січи: Титанича, Клодницького, Воробця, Кедровського і Близнака.

Конгрес закінчено в 11. годині вечером збіркою на жертви повені в Галичині і відспіванням національним гимнів.

Американське громадянство привітало IV. Конгрес Обєднання в цей спосіб, що спеціяльно на Конгрес прислало на допомогу старому краєві чотири тисячі долярів.

Філядельфійські ґазети подали ширшу вістку про протест Конгресу проти жидівських наклепів на український нарід з приводу процесу Шварцбарта.

Проти безправства.

Страйк українських шкільних дітей у Самбірщині

Самбір, 10. листопада 1927.

Всупереч усяким законам і розпорядкам видав шкільний інспектор Венґжиняк у Самборі приказ підчиненому собі учительству, щоб воно завело по всіх всенародніх школах, як утраквістичних, так і українських, навчання вже в першій клясі з польського букваря. Таким чином у цілому повіті усунено з першої кляси український виклад — на превеликє обурення цілого українського населення Самбірщини, не виключаючи навіть польського учительства, яке мусіло змінювати цілковито плян навчання і шкільні букварі в другім місяці науки, бо цей „культуртреґер" проголосив свій приказ на учительській конференції аж 1. жовтня ц. р.

Не треба й казати, як приняло отсей наступ на нашу школу українське населення повіту, зокрема наше селянство. Обурення наших людей вилилося в цілому ряді сіл у постанові — **не посилати своїх дітей до школи так довго, поки не буде в ній приверненний знову український виклад.** Шкільний страйк уже розпочався в селі **Лука** біля Самбора (9. листопада), де всі діти з І. кляси сидять дома. Заноситься й на страйк в інших клясах. Батьки дітей виїхали сьогодні до інсп. Венґжиняка з відповідним протестом, що його підписало 130 батьків шкільних дітей. Крім того вислано протестуючу телеграму до міністерства освіти.

Такі самі протести до інспектора і телеграми до мін. освіти у Варшаві висилають села: Бiлина Велика, Добжиця, Татари, Биків, Пруси й ін. Також у них і в інших селах зачнеться шкільний страйк у найближчих днях, якщо негайно не буде приверненний український виклад у тамошніх школах.

Населення рішене боронити українське навчання по школах аж до остаточного успіху і певне не уступить перед ніякими труднощами чи навіть можливими переслідуваннями. Не допустимо до того, аби навчання наших дітей відбувалося в чужій для них польській мові.

Батьки.

Організаційний рух.

Повітовий народній зїзд у Львові.

В пятницю 4. листопада ц. р. відбувся у Львові в великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка Повітовий зїзд Українського Національно-Демократичного Обєднання Львівщини. Не зважаючи на непогоду та зливний дощ у зїзді взяло участь 145 учасників, що були відпоручниками 55-ти громад. Відкрив зїзд голова Повітової організації УНДОбєднання І. Лішинський, що ввійшов також до президії зїзду як голова. Крім него входили до президії селянин Володимир Семків з Миклашова і дир. Іван Михайлів зі Щирця. На зїзді виголошено три реферати. Про політичне положення українського народу в Польщі під сучасну хвилю говорив ред. Д. Паліїв, про поширення національно-політичної організації в повіті реферував головний секретар УНДО В. Целевич, а про завдання нововибраних до громадського самоврядування радних п. Д. Ерстенюк. Звіт з діяльности повітового народнього комітету на львівський повіт зложив його голова І. Лішинський. Він зазначив, що вся праця комітету була зосереджена в повітовій народній канцелярії, де найбільший рух проявився в часі виборів до громадських рад. Повітовий нар. комітет зорґанізував у звітовому часі три великі окружні віча і 22 льокальних віч в поодиноких селах, а крім того 10 довірочних нарад. Організація старалася втягнути до політичної праці наше жіноцтво по селах та розбудити в ньому заінтересовання до громадських і політичних справ.

Над рефератами і звітом відбулася обширна дискусія, в якій брали участь між іншими такі селяни: Т. Чорнобіль з Яричова Нов., Ст. Фарина зі Збоїск, М. Карпинець з Рісної Руської, И. Шеремета з Місток, Холод зі Сорік та інші. Повітовий Народний Комітет поповнено 10 новими членами. Між вибраними є: Іван Голод з Глуховичі, Мих. Кернога з Підберізець, о. Олекса Содомора з Яричова Нового, Василь Тиблика зі Ширця, о. Мих. Сенів з Милошович, Петро Дуфанець з Бродок, Сенько Бубела з Лисинич, о. Ізидор Сохацький з Гаїв, П. Панкевич з Рудна і Мих. Хомин зі Сердиці. Зїзд мав дуже поважний і діловий характер, а дискусія виявила високий рівень політичного вироблення наших селян.

Повітовий народній зїзд у Раві Руській.

Дня 14. ц. м. відбувся у Раві Руській в салі Народного Дому Повітовий зїзд Українського Національно-Демократичного Обєднання. У ньому взяло участь 90 делегатів від 20 громад равського та немирівського судових округів. Відкрив зїзд голова Пов. Нар. Комітету Данилович Любомир. До президії зїзду входили: о. дек. Карпевич Іван з Руди Монастирської, п. Ярош А. з Вороблячина, Продунь Ів. з Потилича, Шумило Ів. з Білої та Жуківський Сень с. Івана з Лаврикова. Звіт з діяльности за минулий рік зложив голова пов. комітету. Він зазначив, що від вересня 1926 р. відбулося заходами Комітету 16 довірочних нарад і 6 великих віч. По звіті виголосив реферат про політичне положення делеґат Центр. Комітету УНДО І. Лішинський зі Львова. Про організаційні завдання Обєднання, програму партії та її відношення до інших партій говорив інший делеґат Центр. Коміт. УНДО а саме Д. Ерстенюк. Про громадську самоуправу говорив інж. Терпелюк Андрій. Він підкреслив між іншим потребу та вагу виборів до повітових рад. На його внесення приняло віче резолюцію з домаганням негайного переведення виборів до повітових рад.

По рефератах і дискусії вибрано новий повітовий народній комітет, до якого ввійшли: Данилович Любомир, Котовський В., Мостикар В. (з Потилич), Ярош А., Мазак М., інж. Білинський О., о. Заяць Гнат (з Любичі), Жуківський І. (Лавриків), о. Гучко Василь (Радруж), Чік М., Чорнобай М. (Михнів), Нать Ів. (з Улицька), Мастикаж Гр. (з Камінки), Демчин Ф. (з Камінки Лісової). Зїзд закінчився відспіванням національного гимну.

За масову ощадність.

З перших днів „Свята Ощадности" в нашім краю.

Управа Товариства „Ощадність" у Львові з початком цего місяця зажадала від Повітових Відділів „Ощадности" звітів з обходів „Дня Ощадности". Звіти зачинають вже надходити.

На підставі цих звітів, що вже є, управа Т-ва „Ощадність" на своїм засіданні з 15. ц. м. сконстатувала, що у місті Львові та в повітах: Львів, Добромиль, Самбір, Заліщики, Збараж, Ходорів і Зборів з успіхом започатковано пропаганду масової ощадности. По відбутих там „Святах Ощадности" при численній участи заінтересованих міщан, селян та інтеліґенції і при участи відпоручників господарських, культурних і освітних установ — розпочались вже збірки дрібних ощадностей та засновування збірниць по селах, з чого виходить, що ідея ощадности в нашому громадянстві приймається та притягає широкі круги населення, а головно міщанства і селянства. Підняте гасло збирати „національний капітал" має свою притягаючу силу. Зокрема належить вже тепер піднести гарні висліди праці у Львові, Заліщиках, Ходорові і Зборові.

В ціли наладнання організації праці — порішено вислати відпоручника Товариства „Ощадність" до Збаража, Косова і Станиславова, а відтак там, де не буде вказане. До повітів, з котрих не прислано досі звітів зі „Свята Ощадности" рішено віднестися пововно окремими письмами з зазивом до безпроволочного предложення звітів, зглядно з зазивом розпочати акцію безпроволочно.

У всіх письмах, відповідях і інструкціях рішено звертати особливу увагу на те, що праця в напрямі ширення ідеї ощадности, засновування збірниць і збірок та масових дрібних ощадностей — не сміє обмежитися до дня чи місяця ощадности, але мусить бути постійна і безперервна та що управи кредитових кооператив не повинні забувати цего, що вони повинні **мати провід в цілій роботі** тому, бо першим суспільним їх завданням є виховувати суспільність в напрямі ідеї дрібної, масової ощадности і збирання національного капіталу для української культури, поступу, промислу, торговлі, мистецтва і всякого іншого добра, а змаганням цим повинні підпомагати всі кооператори без огляду на те, в якого рода кооперативах працюють.

Відтак обговорювано справу видавання органу Товариства „Ощадність" і порішено видавати часопис „Ощадність", де можна би поміщувати всякі звіти з діяльности в краю, кождочасні інструкції, обіжники, відповіди на запити, пояснення як також реферати і статті. Опісля принято в члени Товариства „Ощадність" 65 членів з 79 заявленими і вплаченими уділами, та постановлено вступити в члени до Міжнародного Союза Ощадности в Мілано. Вкінці підвошено способи і пляни дальшої праці в напрямі поширювання ідеї ощадности між нашим народом.

Виборчі висліди.

ЖУРАВЕНЩИНА

[illegible]: радних 32, українців 32 і 1 віриліст; Чертіж: радних 24. Українців 14, кацапів 10. Протеси: радних 24. Українців 21, поляків 3; Лисків: радних 24. Українців 23, жид 1; Баличі Зарічні: радних 16. Українців 16, вірилітсів 2; Баличі Подорожні: радних 24. Українців 22, поляків 2, віриліст 1; Лютинка: радних 16. Українців 16, вірилістів 3; Мельнич: радних 24. Українців 10, кацапів 12 поляків 2, віриліст 1; Голетів: радних 24. Українців 20, жидів 2, поляків 2 і 1 віриліст; Которини: радних 16. Українців 14, поляків 2; Ляховичі Подорожні: радних 24. Українців 22, кацапів 5, поляків 2; Ляховичі Зарічні: радних 24. Українців 17, жид 1, поляків 6; Крехів: радних 24. Українців 23, поляк 1; Корчівка: радних 16. Українців 15, поляк 1, віриліст 1; Бунів: радних 24. Українців 12, кацапів 12; Жирава: радних 16. Українців 12, поляків 4; Любша: радних 24. Українців 18, жидів 2 і 4 поляків; Нототин: радних 16. Українців 13, жид 1, поляки 2; Дубравка: радних 24. Українців 12 кацапів 12; Мазурівка: радних 16. Українців 7, поляків 4 і 5 німців; Ізидорівка: радних 16. Українців 12, німців 4; Судятич: радних 32. Українців 31, поляк 1 і 1 віриліст; Тарнавка: радних 24. Українців 21, кацапів 3; Млиниська: радних 24. Українців 5, поляків 19; Смугів: радних 16. Українців 14, поляків 2; Яйківці: радних 24. Українців 24; Манастирець: радних 32. Українців 31, поляк 1; Журавно: На пару годин перед самими виборами приїхав комісар зі староства в Жидачеві і відложив вибори, тому, що українці зблокувалися до виборів з жидами. В

…мому Журавні верховодить вшехпольська партія. Радні українці по селах Журавенщини як селяни так інтелігенція є прихильниками партії Національно-Демократичного Обєднання. Зрештою в деяких селах вийшли ще капапи в незначній скількости.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На св. Галактіона.

Так уже дала доля що мої правдиві іменини пішли в кут перед іменинами прибраними.

Смутить мене це і радує рівночасно, що … життя, бо все на світі має в собі первні смутку і радости.

Смутить мене це з того огляду, бо переконався, що все зроблене мною під правдивим іменем не має ніодного прихильника на Україні, коли не брати під увагу збирачів … до товариств і інкасентів ріжних …

Радує мене ця зміна тому, що прецінь … можна бути славним навіть у кількадесятьох селах і кількох містах, коли написати три сотки фейлетонів, які — очевидно — будуть видруковані.

Нинішній день — день св. Галактіона і — … більш працьовитий як дотепний … дописав на образку — св. Епістимії.

В той день я ріж-річно дістаю більше …, як за 364 дні, з зачисленням і … у переступних роках.

Ріжні почерки письма, ріжного вигляду …, ріжного таланту писання.

… жіноча ручка (вік невідомий, вдає … небезпечний) пише:

„… за мало пишете про любов"…

… до біди, набрати тієї любови?… Всюди, куди не глянь, одна тільки ненависть, … любов ховається десь по закутках, як українська галицька муза.

… читачка „Відгуків" пише між іншим: „…Певно доживеш тої хвилі, коли то … критика відкриє крім Остапа Вишні … другого гумориста — тебе"…

… перше: я цього не доживу…

… друге: В Галичині важче за критика, … за кандидата на український престіл.

… третє: не відкриє, бо нема що. Де мені … гумором до тих, які намагаються бути … знаними!

… відома річ, що жарт тоді викликає сміх, коли оповідач сам не сміється при … Я все сміюся і тому не маю успіхів. … є в Галичині людей, які на поважні теми балакають і пишуть так, що … лусну зі сміху.

… належиться пальма першенства; не менше … навіть О. Вишні.

… не тільки не сміються, але нераз … не й сльози в очах.

І … власне найсмішніше…

… такої великої конкуренції тяжко … буде вбитися, хоч як я від малечку …

„Дорогий Галактіоне!" — пишуть українці … брідського повіту — „щоби твоє перо…" Ні! Не можу повторити, хоч яке воно … і… неправдиве (на жаль!).

Українці брідського повіту… Повіту, в … з ріс, кріпшав і набирав сил до малих …

… прощаю я тебе, брідський повіте, … що водах твого чорнозему вдунув … на душу нещасливий намір писання, але … маю до тебе жаль. Адже ти мав … дати мені камінне серце і тупий лоб … , які ведуть за собою радість …, гроші і пошану!

… у рік по добрім обіді писав би до фейлетону лист, такий, який отсе лежить на … і якого навіть у малім фейлетоні … можна зацитувати.

Галактіон Чіпка.

… здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів … Засвідчім ділом зрозуміння … культурної праці і виявім свою … українським робітникам пера! … слати на адресу: Львів, Підвале … Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

ВБИВСТВО СТУДЕНТА У ЛЬВОВІ.

Львів, 22. листопада 1927.

В неділю, в 4 год. рано в домі при вул. Павлінів ч. 14 виконано замах на студента університету Михайла Гука, який мешкав там із чотирма товаришами студентами університету і політехніки. М. Гук був свого часу вмішаний у справу атентату на през. Войцеховського. Товариші Гука зізнали, що около 4. год. рано пробудилися наслідком револьверових стрілів. Коли піднеслися з ліжок, побачили сильветки двох мужчин, що скоро виходили з кімнати. Один із них вистрілив до Гука 7 разів (два стріли поцілили в голову, продіравили череп, що аж мізок виплив). Вбийники засипали сліди паприкою, щоби евент. поліц. пес не відшукав слідів. Але й сніг і так запорошив сліди. Трьох Гукових товаришів арештовано, четвертий вийшов був із хати перед убивством. В шпиталі Гук, як трохи був прийшов до притомности, на запит. поліц. агента, чи знає вбийників, заперечив рухом голови.

В звязи з убивством відділ поліції явився в Акад. Домі, щоби перевести ревізію. Студенти не впустили поліції. Щойно на інтервенцію куратора Акад. Дому през. Децикевича, впущено двох поліц. функціонарів, які вилеґітимували присутних студентів. Польські ґазети пишуть теж, що вбивство поповнено на любовному тлі.

Оперований в заг. шпиталі Гук жиє. Кажуть, що є надія вдержати його при житті. Вечером Гук прийшов був до притомности і подав вривано критичний момент. Подробиці, подані Гуком, поліція держить у тайні. Поліція переслухала Гукового товариша Мих. Стефанюка, а Івана й Василя Салевичів арештувала. Четвертого пошукують. Вчора як підозрілого в убивстві арештовано Василя Гуменюка зі Солотвини і привезено до Львова, де його переслухують.

АНҐЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ У ЛЬВОВІ.

Львів, 22. листопада 1927.

Літак анґлійських летунів „Прінсес Ксеня-ЛьондонІІ.", який упав біля Підгаєць, а опісля біля Мшани, розібрано і віддіслано до направи до летунських варстатів у Скнилові. Ґазовий вентиль, який був причиною катастрофи, може бути направлений щойно, як з Льондону прийде чиста анґл. сталь. Летуни Мекінтош і Гінклер задержалися на кілька днів у Львові. Вони розказують, що біля Підгаєць захопила їх льокальна мряка, тому збилися з дороги і почали шукати Львова. Але що не мали спец. мап, дефекту мотору мусіли осісти на зовсім не могли відшукати Львова, і з причини незнанім терені.

КОНФЕРЕНЦІЯ РУМ. СЕЛ. ПАРТІЇ.

Букарешт, 21. листопада 1927.

У Букарешті відбувалася конференція парляментаріїв і делегатів нар. селянської партії. Темою конференції була справа можливости повалення теперішнього уряду. Протестували проти заборони відбути конгрес в Альба Юлія. Вик. Комітетові поручено в крайній потребі зорґанізувати пасивний спротив горожан, себто візвати населення не давати рекрута і не платити податків.

ЗМОВА В ТУРЕЧЧИНІ.

Царгород, 21. листопада 1927.

В звязи з викриттям орґанізації, яка під назвою комун. партії змірила до повалення суспільного устрою, арештовано в Царгороді 18 людей. Є чутки, що балканські комуністи на конгресі у Відні постановили установити в Туреччині центр. комун. комітет. Арештовані відповідатимуть перед судом.

Біржа.

Ґроші.

Долар 8·87·00—8·87·50, канадійський долар 8·85·00—8·86·00, корони чеські 0·26·00—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·26·00, рум. лея 0·05·50—0·05·75, француський франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·00—1·71·50, анґлійський фунт 43·30—43·70, німецька марка 2.11·95, данціґський гульден 1·72·99, червінець 30·30—31·20.

Золото: 20 кор. 36·40—36·80, 20 франків 34·00—34·50, 20 марок нім. 42·40—42·80, 10 рублів рос. 46·00—47·10.

Срібло: кор. австр. 0·66·00—0·67·50, 5 кор. австр. 3·48—3·52, фльорен австр. 1·74—1·78, рублі рос. 2·88—2·92, копійки за рубель 1·44—1·46.

Збіжжя.

Пшениця двірська 46·25—47·25, пшениця селянська 44·50—45·50, жито 37—38·50, ячмінь бровар. 38·00—40·00, ячмінь на млив. 33·50—35·20, ячмінь пастівний 31·00—32·00, овес 34·50—35·50, кукурудза румунська 31·50—32·00, бараболя рафовані 6·50—7·25, фасоля біла 45—55, фасоля колірова 40·00—50·00, горох півві́кторія 60—66, горох польовий 40—50, бобик 34·50—35·50, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 36·25—37·25, льон 63·00—66·00, ріпак озимий 61·50—62·00, мука пшенична 40-проц. 81·82—84·00, мука пшенична 50-проц. 76·00—77·50, мука житня 65-проц. 59·00, грисік кукурудз. 5…—…, мука кукур. 34·75—35·75, отруби житні 24·25—25·25, отруби пшеничні 24·25—25·25, крупи гречані 73·00—74·00, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 62—66, конюшина червона 270—300, мак сивий 115—135, мак синій 170—180, мішки ютові, нові 1·70, мішки ужнвані 1·50—1·60.

Памятайте, що всякі збірки на надгробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

НОВИНКИ.

— Почтові складанки розсилаємо з нинішним числом, та просимо Вп. Т. передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплату належить присилати прямо до Адміністрації, яка на місяць грудень 1927 р. виносить 4·50 зол.

— Вп. Передплатників, які не зважаючи на вислану їм листовну пригадку не заплатили досі залеглої передплати, просимо ласкаво негайно її вирівнати, інакше з днем 9. грудня будемо приневолені припинити дальшу висилку часопису вже без окремих повідомлень.

— **Ювилей Ольги Кобилянської** з нагоди її 40 літньої літературної діяльности відсвяткується в Чернівцях, місці сталого побуту письменниці, в день її уродин, себто дня 27. п. м. Програма свята складатиметься з двох частин: перед полуднем відбудеться академія-концерт на котрій відчитана буде найновіша новеля ювилятки й виголошений буде реферат про літературну творчість письменниці та виконані будуть товариством „Буковинський Кобзар" і солістами улюблені ювиляткою композиції Нижанківського, Лисенка, Степенка, Січинського, Ліста й Шуберта. Вечером звеличають відпоручники з сіл і міст велику доньку Буковини на святочнім комерсі в Народнім Домі, де між іншим відчитані будуть привітні телеграми й письма, які наспівають зі всіх усюдів. Найменше наспіло їх однак з Західної України. Немає їх ні зі Львова, ні з Ужгороду, ні з Холма та Луцька. Тому належить використати останній тиждень перед ювилеєм і надіслати привіти від кождого товариства на адресу п-ні Ольги Гузар, Чернівці, *str. Romana 17*, або д-р Роман Ясеницький, Чернівці, *str. Eminescu 9*. Рівнож приймається датки на ювилейний дар ювилятці, який ужитий буде на лікування заслуженої письменниці. Датки ці просимо слати або прямо через Гіпотечний Банк у Львові до Кредитового Банку (*Banca de Credit*) в Чернівцях *str. Petrovici 2* на ювилейне конто ч. 2051. Чернівці дня 17. листопада 1927. — **Ювилейний Комітет.**

— **Чи змова на марш. Пілсудського?** У Варшаві арештували львівського вшехполяка Болеслава Евстахевича, голову львівського союзу галерчиків. Евстахевич не був мельдований і за ним шукали 8 тижні. Арештували його на самім засіданні „галерчиків" у Варшаві. Він виїхав туди недавно, покликаний на ґенерального секретаря союзу „Людово-Народового". Його арештування звязане з обвинуваченням, що він приготовляв атентат на марш. Пілсудського. До цього вжив він апарату тайного товариства, на зразок масонської льожі, в якій заприсягали членів у темноті, в присутности замаскованих конспіраторів. „Ілюстрований Курєр Цодзєнни" каже, що цю організацію видав урядовець „Банку Польського" у Львові А. Прайс, член союзу галерчиків, після того як його вибрали як того, що мав вбити марш. Пілсудського. Число „Курєра" з цими ревеляціями не було сконфісковане. Одночасно краківський „Час" заявляє, що такі інформації, буцім-то Евстахевича арештували за намову до вбивства марш. Пілсудського є звичайною вигадкою. Інші звістки кажуть, що Евстахевич є автором летучок поширюваних проти теперішнього уряду.

— **Анґлійський літак під Львовом.** Вже й під нашим небом не можна бути певним, чи не впаде вам на голову літак. У Мшані, біля Львова, впав на двох селян анґлійський літак, що їхав з Льондону до Бомбаю; були в ньому два летуни Мекінтош і Гінклер; ранені селяни, відвезені до львівського шпиталя. Льондон знав негайно про випадок; летуни без ран поїхали далі.

— **З нашого театру.** У середу 23-го Кооперат. Український Театр відновляє прегарну пєсу Леоніда Андреева „Дні нашого життя". Люди, що ще не бачили її, а може й про неї не чули, не повинні переплутувати її з похмурим і символічним „Життям людини". „Дні нашого життя" пєса з бадьорими акордами, повна любови життя. Може на цей раз наша львівська публика поцікавиться твором визначного письменника і грою наших артистів, між якими п-и Кривицька має в цій пєсі головну ролю.

— **Львівська хроніка.** Дивну пригоду мав у Львові самбірський суддя Тичинський. Вийшовши по вечері від „Нафтули" налибав веселе товариство, яке серед сміху очистило його з портфеля і із золотого годинника. Товариство було так зручно поділене, що одні вдавали випадкових прохожих, які буцім-то гнали за тамтими, злодіями або вдавали пяних танцюючи із Тичинським, щоби його задержати. Спільників цієї сцени піймали і засудили на кілька місяців вязниці. — Незручно взявся до фальшування банкнотів якийсь пан Сауерман, що звернувся з такою пропозицією до власника цинкографічного заведення на вул. Сикстуській, обіцюючи йому за кліші 1000 зол. Цинкограф повідомив негайно поліцію. — На Вулецькім шляху найшли тіло немовляти кинене в рів.

— **Сільські трагедії.** Перед львівським судом стає парубок із Сердиці (пов. Щирець) Михайло Шеремета, обвинувачений в намаганні отруїти свою жінку. Шеремета оженився минулого року з багачкою Іленківною, після довшого пожиття з бідною дівчиною Кузівною. Минув рік і Шеремета вернувся до Кузівни, зраджуючи свою жінку. Згодом жінка почала щораз частіше нездужати на шлунок. Коли після їжі збирало її часто на нудоту, прокинулось у неї підозріння, що муж хоче її отруїти, найшла в хаті трутку і повідомила про це поліцію. Шеремета признався в слідстві, що хотів отруїти жінку порошком на щурі, але за намовою своєї любки Кузівни. Засуду ще нема.

— **Злодійства без кінця.** Львівська поліція зловила шайку бандитів, що на стації в Брюховичах розбила один вагон і вининула звідти товар на 40.000 зол. Навантажили добичу на авта і поїхали, але далеко не доїхали. Спілка із трьох: Торби, Квіка та Марка є записана як професійна в поліційній хроніці; всі вони львівські громадяни, що наслідують европейські методи бандитизму. — Одночасно переловили ватагу вломників у Бориславі, що крали ріжне копальняне знаряддя; всі вони місцеві. Один з них працював аж на два боки, бо після крадіжі зголосився у директора копальні, обіцюючи йому за 15 дол. відшукати крадені предмети.

— **Украдений винахід.** Є й у Львові винахідчики. Ми не знали би може про них, якби злодії не причинились до їх слав. Власник складу грамофонів п. Хувен придумав якесь уліпшення до своїх співучих машин, щоби вони співали ще краще. З механізму дав він зробити одну металеву частину до мосяжника Стоклоса, а коли прийшов її відобрати, моделю не було. Модель відобрав один механік Міґдея буцім-то в імені Хувена, з метою зняти копію з винаходу. За те поїхав на вул. Баторія.

— **Катастрофи.** У Ню Йорку вибухла пожежа в фабриці авт; втрати 2 міл. дол.; 3500 пожежників гасило вогонь.— У Трансвалі, Йоганнесбургу, завалився один шар вуглевої копальні. Маса вбитих.

— **Довкола могили Жеромського.** Родина і гурток приятелів Жеромського помістила в „Роботнiку" листа, з якого довідуємось, що справа гробу великого письменника досі полагоджена дуже дивно. Два роки лежав Жеромський у тимчасовім спільнім гробі, похований на кальвінськім цвинтарі. Тепер якийсь невідомий комітет будує на цьомуж цвинтарі новий гріб, куди хоче перенести останки Жеромського. Ні уряд, ні товариство письменників не найшли для Жеромського місця поруч інших великих людей тому, що він не католик. То-

му родина Жеромського пропонує його поховати в гробниці, яку він сам вибудував собі за життя в малій місцині на Любельщині, де він хотів спочивати поруч свого покійного сина. Коли ж суспільність хоче справді вшанувати великого письменника — читаємо в листі — нехай перенесе його на Вавель або Скалку.

— Рекорди. У вбивстві господаря Пуя та його доньки у Вовчій Волі брав участь 18-літній гімназист Судол із двома старшими братами. Метою злочину були долари. Вбийники напали на хату Пуя в масках. Чим не Мексик? — Міжнародній залізничий картель прийняв постанову, що змінить вигляд дотеперішніх залізниць: усі країни вибудують однаковий тип вагонів і то з матеріялу, про який мало хто з подорожніх досі думав. Вагони будуть з алюмінія та магнезії, найлекших металів. Замісць 12.000 кг., які важить нинішній вагон, новий вагон важитиме половину і зможе перевозити вдвоє більше тягару.

— Проти цілунку в школах. Віленська шкільна кураторія видала розпорядок для жіночих шкіл, забороняючи дівчатам цілуватись у школі на знак привіту. Заборона має мотив гигієнічний. Видно, що европейська ліга в боротьбі з цілунком, який у силі передавати 40 тисяч мікробів має вплив і на школи. Згодом може прийде і черга на розпорядок, який заборонює ученицям теж цілуватись з хлопцями.

— Нові російські слова. До Ленінграду приїхав американський фільольог Голдер, щоби скласти словник слів, які повстали за останніх 10 літ. Словник призначений для інститута в Ню-Йорку, що збирає матеріяли до історії 10-літньої радянської влади.

— Там, де Яків мав сон. Американські археольоги відкрили старозавітне місто Бетель, відоме з того, що там находився золотий телець Єробеама і що там Яків мав свій дивний сон. Найшли там не глибоко під землею багато посудини та домашнього приладдя.

— Гольбайн у сільській хаті. Югославянський маляр Слепчевич купив в одного рибалки у Дальматії старий образ за 4.000 динарів. У Відні знавці оцінили його на 300.000 нім. мар., тому, що це оригінал Ганса Гольбайна.

— Світова всячина. Цього року в загальноміській демонстрації в Ленінграді вперше виступлять окремою групою письменники з окремим прапором: „Нехай живе всесвітна федерація радянських письменників". — Німеччина зобовязалась умовою виплатити урядові Люксембургу півтретя мil. марок як відшкодування за воєнні шкоди. — У Каїрі святкували прилюдно роковини незалежности Єгипту. — В Індіях зробили замах на поїзд, яким їхав віцекороль Індій льорд Ірвін; поїзд переїхав розкручені шини без катастрофи. Цього ж дня зробили замах на губернатора Пайнтера. Прилюдне свято, в честь льорда Ірвіна відкликали. — Число безробітних у всій Німеччині збільшилось за половину жовтня на 13.000 осіб. — Соц.-дем. чеський посол Рамек закинув у парляменті послові-аграрієві Дубіцкому, що він брав хабарі при переведенні земельної реформи. — Від січня до жовтня до франц. скарбу ввійшло на 6 мілірдів більше як сподіялись. — Муссоліні приготовляє декрет про амнестію щодо деяких еміґрантів. — Уповноважений Вільгельма барон фон дер Рейнт купив для кайзера 2 острівці на Лиго Маджіоре, що були власністю ірляндської баронової. Один з них буде називатись.. „Острів всесвітнього миру", в честь Льокарна. — Всупереч забороні уряду румунська нац.-селянська партія скликує свій конгрес в Альба-Юлія.

— Російські балалаєчники дають перед виїздом на чужину ще два прощальні виступи 22. і 23. ц. м. у „Народнім Домі". Нова програма. Білети раніше у крамниці з нотами Сайфарт, Академічна ч. 6.

Театри.

„Кооп. Український Театр" під дирекцією Й. Стадника (вул. Шашкевича).

23-го „Дні нашого життя", пєса на 4 дії Л. Андреєва, в головній ролі з п. Кривицькою.

Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палас": „Остання любов насліднина престолу" (з життя російського царевича) в 10. діях, з Лівною Гайд, Вернон, Фріч і Шлєтовим.

„Лев": „Велич і нужда куртизани" на підставі Бальзака.

„Аполло": „Зов моря", з Марією Малицькою, Маром і Машинським.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Ратункова акція.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На вкл. книж. ч. 8165 Центро-Банку зложили дальше в долярах:

Спільний Комітет допомоги у Форт Вілліямі, Онт. Канада зібрав 377.50*, а саме Комітет у Вест Форті 209.20, а Комітет у Форт Вілліямі 168.30, разом — 377.50, після потручення видатків, звязаних зі збіркою і посилкою в квоті 17.50, до Центро-Банку вислано **360**, Комітет допомоги в *Sl... ...* Америка через Мирона Філяку (подрібний спис буде поміщений пізніше) 100, **Обєднання Українських Організацій в Филядельфії — 5000, разом 5.460 долярів.**

На ту саму ціль зложили в золотих:

Бібліотека-читальня в Милостові, волость Діятків, рівенського повіту 60, Народня школа в Нараєві, (збірка в школі 2.72, учителька 5), 7.72, Комітет допомоги на місто Львів, збірка, а саме: Амат. Кружок Сокола III. 45, на квітар ч. 1 18.33 і 1 дол., Торг. Школа „Просвіти" пп. Лежогубська, Ковальська, Павенцький, дир. Коренець і Березовський по 5 зол. разом 25, Савойка, Чайківський, Заблоцький, о. Хомин і Баран по 2 зол. разом 10, — разом 98.33 і 1 дол., Филип Вовчук Львів 5, Через Адмін. „Правди" Уряд парох. Городниця, збірка в церкві 55.50, Через Адмін. „Нової Зорі": о. В. Плашовецький, Тростянець, з акафистів 15, Шкільна молодь всіх шкіл в Раві Руській, через Мар. Дружину 24.20, о. П. Гордієвський, Шманківці, п. Колендяни, збірка вцеркві 10, суддя д-р Олександер Волинець, Броди 10, о. Микола Головач від шкільних дітей з Беску п. Сянік, дохід з представлення 20, Уряд парох. в Загірю, збірка в церкві 30, Місцевий Комітет допомоги Монастириська (о. Л. Білинський) 77, о. Йосиф Фльорчук, збірка в гром. Кулаківці 54.70 і збірка в гром. Городок 110 — разом 164.70, Український Центральний Комітет в Польщі, Варшава, збірка по містам 500, (на цю збірку зложилися: Відділ у Скальмежицях (кер. Стечишин) 52.50, Відділ у Щепюрні (кер. Бугрим) 44.50, Відділ у Любліні (кер. Соломко 12, Відділ в Острозі (кер. Смовський) 42.40, Відділ у Битькові (кер. Никитин) 12, Відділ у Ковлі (заст. керов. Калюжний), 41.45, Шкут (уповажнений на Блонський повіт) 20.50, Тележинський (уповажн. у Володимирі Вол.) 26.70, Лещук (уповажн. в Августові) 8.15, Черненко (уповажн. в Пйотркові) 62.50, Гальперин (уповажн. в Сосновцях) 27, Група еміґрантів в Королівській Гуті (кер. Скворцов) 33.50, Група еміґрантів в Стовбцях (кер. Кусків) 5, З власних фондів Комітет жертвував 111.80). Діти дітям: Е. Крицька, Заліска Воля п. Радимно, збірка від дітей 8, о. Іван Токар, Підгайці, діти з діточ. представлення 20, Місцевий Укр. Комітет допомоги в Давидові к. Львова через Івана Мандзевича і Василя Івасечка, зложили: Іван Мандзевич 5, Іван Яремко 5, Микола Яремко 1, Розалія Фидишин 2, Розалія Гриців 1, Іван Яремко 2, Олекса Фидишин 8, Петро Яремко 5, Василь Тимчишин 5, Лука Тимчишин 2, Іван Яремко 1, Олекса Тимчишин 2, Василь Івасечко 5, Теодор Фидишин 5, Йосиф Яремко 2, разом 46, Олена Завадович, Ремезівці п. Золочів 10, Через адміністрацію „Діла" надіслали: Марія Гловацька Загорода-Бельськ 10, Шкільні діти — Чижиків 1.44, о. Мих. Артемович, Чирва 5, Чит. „Просвіти", Лодина 15, Василь Кіпак, Тарнів 2, Село Гарбузів, зложило вагон картофель, які вислано до Повіт. Комітету в Товмачі, 9 метр. полотна і 50.60, Кляса VII б. укр. держ. гімн. в Тернополі зложила з приводу іменин проф. Дмитра Цибушника 80, разом 114.04, Осипа Ракоча, Теребовля 3 і діти Укр. Захоронки в Теребовлі (діти — дітям) 2.70, разом 5.70, Т-во Сокіл Вигнанка ад Чортків 35, Союз Укр. Купців, Станиславів 50.

Разом 1.376.18 золотих і 1 доляр.

Попередньо виказано 39.971.52 золотих і 6.521.40 долярів. Отже разом зложено досі **41.347.71 золотих і 11.982.240 дол.**

* На цю збірку зложилися: Збірка у Форт Вілліямі 51, у Вест Форті 31.50, В. Левицький у Форт Вілліяме збірка 10, В. Левицький у Форт Вілліямі, підчас вуличньої збірки 83.05, У Вест Форті: Громадянки Марія Сліпак і Анна Юрак зібрали 16.25, Стефанія Григорак і Анна Богоніс зібрали 5, Никола Лукавий зібрав 48.70, в часі вуличної збірки зібрано 76, в часі концерту 21.75, в часі концерту у Форт Вілліямі 24.24 дол.

‡ Посмертні згадки.

Володимир Вітошинський, емеритований шкільний інспектор, помер 8-го листопада ц. р. в Коломиї в 67. році життя після операції. Покійний був щирим українцем і тому шкільні власти кинули ним ще перед світовою війною на заточення. Перенесений з Перемишлян до Грибова, заслужився немало для українського шкільництва на Лемківщині і був справжнім батьком українського учительства. Терпів Покійний у Грибівщині немало від засліплених „русских", що не могли йому простити його широї опіки над українським учительством у цій забитій закутині. Вернув Покійний на Рідну Землю щоб умерти між своїми і справді по двох місяцях побуту в Коломиї скосила його невмолима смерть. В. й. п.!

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. п. Карабіневича: Зборів:

22. XI. Вихрест.
23. XI. Вій.
24. XI. Запорожець за Дунаєм.

До театру заанґажовано артистку Вп. Сорокову. Оркестра театру побільшена до 8 осіб під управою диригента п. Сарамач. — Режисер театру п. Сорока готує до пістановки: „Катерину", „Аскольдову Могилу", „Гейшу" і „Пісня в Лицях". 4-6

Брошуру Романа Ганчиквевича п. н.: „В імя правди" і Св. Конгрегації для Східньої Церкви і Пре св. Владиці Иосаф. Коцилоському до відома" можна набути: у Львові в книгарні Т-ва ім. Шевченка: в Перемишлі в Нар. Базарі, у Білета на Брамі, у Трабеца і у Наля вул. Словацького, у автора вул. Середня 3, в Дрогобичі у Сам. Таше ринок, в Станиславові в Нар. Базарі вул. Собіского 10. Ціна 70 с. На порто доплатити. 95 a)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Важким горем і сумом прибиті жена і діти по страті найдорощого мужа і батька о. Иосифа Карановича пароха в Яксманичах і жешицького декана, складають щиру подяку передовсім о. М. Прокуратови парохови в Хідновичах і о. І. Чолачови сотруд. в Яксманичах за перевезення тлінних останків Покійного з Перемишля до Яксманич. Дальше о. О. Маленькому пароховн і декановн в Буцові за перші молитви, провід у похоронах і трогаючу проповідь при винесенню тлінних останків Покійного, о. М. Прокуратови за проповідь в церкві, о. Пшевюрському за надгробне слово а всім ОО. Конде канальним оо. Мировичу, Шумелді, Серединському, Хотинецькому, Семдікови, Пасічинському, Борівцеви і Лопачкови за безкровні жертви і участь в похоронах. Щира подяка належить Вп. Панству Прокуратам і Вп. п. Ів. Козакови місцевому управителеви школи, які не щадячи трудів перші несли опечаленій рідні слова розради і потіхи. Щире Спасибіг парохіянам Яксманич і Селиск, тов. „Просвіта", коопер. „Сільський Господар" і тов. „Луг" за вінці та численну участь при відпроваджeнню тлінних останків на вічний спочинок. Нехай Всевишній сторицею нагородить Вас всіх за всі труди.

Опечалена жена, діти і зять.

Яксманичі, 14. листопада 1927.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.